

Delovna konferenca sindikalne organizacije

(nadaljevanje s 1. strani)

Tkalnica I ni dosegla plana za I. polletje, ker v maju ni obratovala 4 dni zaradi pomanjkanja osnovnega materiala. Delno so izgubo že doprinesli, kljub temu pa so se znižali osebni dohodki. Enota si prizadeva, da bi do konca leta izgubo odpravila, vendar vse kaže, da ne bo uspela. Dosedaj so uspeli zmanjšati izgubo približno na polovico, za dokončno rešitev pa bo potrebna dotacija, sicer bo enota morala znižati osebne dohodke.

V zadnjem času se je nasploh povečal izvoz (na ameriško in italijansko tržišče) posebno surovih tkanin. Proizvodnja teh tkanin zahteva še več truda in sposobnosti, posebno zaradi zahtevane kvalitete tkanin. Da bi enota lahko v redu proizvajala, bi morali odgovorni v bodoče posvetiti več pozornosti nabavi surovin, s čimer bi si zagotovili boljše prejo in s tem končno kvaliteto tkanin.

To pa ni edino, kar tkalnici povzroča resne težave. Kot drugo, je tovariš Kompare omenil nabavo rezervnih delov, potrošnega materiala in utenzilij.

Tovariš Kompare se je dotaknil tudi vprašanja osebnih dohodkov, ki se vse od julija 1966. leta niso nikamor premaknili. Podatek, da je v tkalnici I 144 delavcev, ki zaslužijo mesečno od 50.000 do 55 tisoč S din in 198 delavcev, ki zaslužijo od 55.000 do 60.000 S din mesečno, pove dovolj. Situacija se ni izboljšala, kljub temu, da so povečali proizvodnjo in zmanjšali delovno silo za 26 ljudi.

Situacija, v kateri se nahaja ta enota po zaključnem I. polletju, ne daje nikakega upanja na višje osebne dohodke. Upajo, da bo uvedena reorganizacija komercialnega sektorja povečala prodajo in znižala zaloge, kar bo omogočilo povišati tudi osebne dohodke.

Tovariš Janez VRANICAR: »Iz podatkov je razvidno, da so se osebni dohodki dvignili od leta 1966 dalje za 12 %, kljub temu pa nam primerjava z ostalo industrijo pove, da spadamo med podjetja z nizkimi osebnimi dohodki. V položaju, v kakršnem smo, ni mogoča nikakršna rešitev, ker nimamo dodatnih sredstev. Za primerjavo naj povem, da ima podjetje IBI v povprečju za 20 % višje osebne dohodke; mi bi za tako povišanje potrebovali eno milijardo dinarjev. Vsi delavci pričakujejo, da se bodo osebni dohodki po Novem letu dvignili, kar pa ne bo možno. Že desetletja je tekstilna industrija z osebnimi dohodki na najnižji ravni. V času obnove smo to razumeli, zdaj pa je čas, da družba spozna, da je tudi nam treba pomagati.«

Tovariš Alojz SKUBIC: »V predilnico I so delavci še vedno brez polurnega odmora. Že lani smo ta problem sprožili na vseh konferencah, vendar se dosedaj situacija ni nič izboljšala. Prav tako se sprašujemo, kdaj bo tudi pri nas uveden kolektivni dopust, kot ga imajo po drugih EE. Zdjaj koristijo delavci dopust tudi v zimskem času, čeprav ne po svoji želji. Tudi nagrajevanje strokovnjakov je preprežko v primerjavi z drugimi podjetji, kar povzroča nezadovoljstvo. Če bi se nam težji delovni pogoji poznali vsaj pri osebnih dohodkih, bi to prenašali, tako pa je težko opravičevati, zakaj je prav v naši EE tako. Člani EE predilnice I želijo, da o tem dobijo pojasnilo in da se na današnji konferenci o tem razpravlja.«

Tovariš Anton RAKOVEC: »Ena izmed nalog sindikata je tudi skrb za delovnega človeka. Omenil bi zobno ambulanto v obratu II, o kateri se že dalj časa razpravlja,

da bo ukinjena. Delavci so zaradi tega zelo zaskrbljeni, saj že sedaj čakajo po pol leta na popravilo zob. Kolikor bi do ukinitve prišlo, bi morali še mnogo dlje čakati v Zdravstvenem domu v Kranju. Tudi centralni delavski svet je o tem že razpravljal in sprejel potrebne sklepe. Mislim, da nikakor tega ne smemo dovoliti!«

Tov. Stane MIRT: »Tov. Kompare je pozabil na garderobne prostore v tkalnici I, katere bo nujno treba urediti, prav tako pa je potreben tudi prostor za delitev malice. Pred leti je bilo obljubljen, da bo v obratu I še ena jedilnica.

Glede osebnih dohodkov je mogoče res, da jih ne moremo povišati. Mislim pa, da ne smemo vztrajati in samo ugotavljati, da so temu krivi zunanji vzroki, ker so krivi tudi notranji. Vsi vemo, da smo na primer že večkrat kupili kak nov stroj, potem pa je stal mesece pokrit v tovarni. Taka investicija je premalo premišljena! Če bomo samo ugotavljali, da nimamo sredstev za povišanje osebnih dohodkov, se le-ti res ne bodo nikoli premaknili navzgor. Tukaj moramo poiskati izhod!«

Tovariš Tine ROJINA je pojasnil (v zvezi z diskusijo tov. Rakovca), da ni bilo nikjer govora o ukinitvi obratne ambulante v obratu II. Reforma je prinesla tudi nove spremembe v socialnem zavarovanju in zdaj se študira, kako bi zdravstveno delo bolj poglobili, tako v strokovnem, kot tudi v upravnem pogledu. V Sloveniji je izšel nov zakon o organizaciji zdravstvene službe. V zakonu pa ni mišljeno, da bi obratne ambulante ukinili. V primeru, da zdravstveni dom ne bo imel dovolj sredstev za financiranje zobne ambulante v obratu II, bo moralo podjetje za vzdrževanje te ambulante prispevati svoja sredstva oziroma bi, v skrajnem primeru, za zobozdravstvene storitve prispevali del sredstev lahko tudi delavci.

Tovariš Franc DOLENC: »Naj seznanim navzoče z novimi spremembami zakona o otroškem varstvu za I. 1968. Kot vemo, je bil po reformi ukinjen otroški dodatek za tiste, ki imajo nad 50.000 dinarjev dohodkov na člana družine. Republiška skupščina je dala v razpravo sedaj osnutek novega zakona, ki predvideva naslednje spremembe:

— V Sloveniji naj bi se formirala republiška služba za otroški dodatek, toda ne v okviru socialnega zavarovanja; poleg le-te bi bile še občinske in medobčinske službe.

— 1,8 % sredstev, namenjenih za otroški dodatek, bi zadostovalo po novem predlogu, 0,2 % pa bi namenili za gradnjo otroških ustanov (vrtcev, zavodov za bolne otroke).

— Predlaga se, da bi podjetja in občine prispevali še dodatna sredstva za otroško varstvo. Otroški dodatek bo enoten in to na otroka 5.000 S din. Dobili pa ga bodo samo tisti, ki imajo manj kot 55 tisoč S din osebnih dohodkov na člana družine.

— Dosedaj je bilo tako, da je dobil tisti otroški dodatek, ki je bil zaposlen najmanj eno leto, sedaj ga bo dobil v tem primeru že po 6 mesecih zaposlitve. Izjema bo v primeru, ko ga dobi oče že s prvim dnem zaposlitve, če mu umre žena ali če mu pri razvezi zakona ostane otrok.

— 800 milijonov din je namenjeno v Sloveniji za otroške varstvene ustanove. V predlogu novega zakona pa ni vidno, koliko sredstev bodo dobile posamezne občine. Dejansko se bo ta denar, ki ga bomo dali mi, prelival v industrijsko nerazvita področja. Na tem

mestu bi predlagal, da sindikalna podružnica podjetja med ostalimi pripombami na zakon da tudi prej navedeno opombo.«

Tovariš Dolenc je seznanil navzoče tudi s predlogom pravilni kreditov za individualno gradnjo. (O tem je v današnji številki podrobna razlaga v posebnem članku.)

Ing. Zdenka Jurančič: »Prišli smo v tako situacijo, ko se moramo proizvajalci v podjetju postaviti na stališče, da si bomo krojili osebne dohodke za prihodnje leto sami. Od zunaj ne moremo pričakovati nobene olajšave. Iz znanih podatkov vem, da za prihodnje leto nimamo nobene rezerve več in moramo napeti vse sile, da osvojimo tržišče. Proizvodni plan za prihodnje leto bo kmalu narejen in bomo o njem lahko dali svoje pripombe. Vsekakor bo moral vsebovati spremembe planiranja za tekoči mesec. Tudi dispozicije za izvoz dobivamo prepozno in posledica tega je, da je prizadeto s tem še domače tržišče. Mislim, da je skrajni čas, da se okoli tega naredi red. Vse skrbi in posebno pozornost moramo posvetiti raziskavi tržišča.

Glede pravilnika o razdeljevanju stanovanj in kreditov za gradnjo stanovanj sem mnenja, da je v redu, le 15 % vrednosti stanovanja, ki jo bo moral vsak takoj ob vselitvi prispevati za stanovanje, se mi zdi previsok. To si bodo lahko privoščili le strokovnjaki.«

Tovariš Tine Rojina je na pripombo tov. Jurančičeve dodal naslednje: »Vsak, ki bo vplačal del sredstev za stanovanje, bo s tem postal njegov lastnik. Presojati ekonomsko moč posameznikov je težko.

Tudi druga podjetja so uvedla tak način reševanja stanovanjske problematike, pa jim ni niti eno stanovanje ostalo. Ljudje so proti pričakovanju prinesli zahtevani odstotek za polog. Ni pa nikjer rečeno, da bo 15 % ostalo, ker je to šele predlog in se bo na samoupravnih organih še dokončno odločalo. Dejstvo je, da bomo iz leta v leto imeli množico nerešenih stanovanjskih problemov, če

bomo ostali pri starem. Začetek je vsekakor težak in bomo naleteli na precejšnje probleme, po drugi strani pa nam bo ta način reševanja dal možnost zbrati še večja sredstva za stanovanjsko izgradnjo.«

Tovariš Anton Čare je pojasnil nekatera vprašanja, ki so bila sprožena v diskusiji. Takole je dejal:

— »Garderobni prostori in jedilnica v obratu I so res nujno potrebni, vendar moramo počakati na predstavitev proge. Toliko časa pa prostora, kjer naj bi to zgradili, ne moremo določiti, medtem ko v obstoječih prostorih ni mogoče ničesar napraviti.

— Klima naprave v tkalnici bi morale biti že letos dograjene, za kar imamo že načrte, vendar smo dokončno lokacijo in gradbeno dovoljenje dobili šele koncem prejšnjega meseca, zato smo to gradnjo prestavili na spomlad.

— Za rekonstrukcijo tkalnice in plemenitilnice nimamo deviznih sredstev, ker s sedanjo kvoto lahko pokrivamo le nabavo barv in kemikalij ter nekaterih rezervnih delov.

— Se glede odmora v predilnici: da krijemo potrebe tkalnice, je potrebno 80 tisoč ton preje. Da bi predilnica normalno obratovala, bi morali razliko polurnega odmora in kolektivni dopust predilnic kriti s tem, da bi kupovali prejo od zunaj, kar pa bi bilo občutno dražje.«

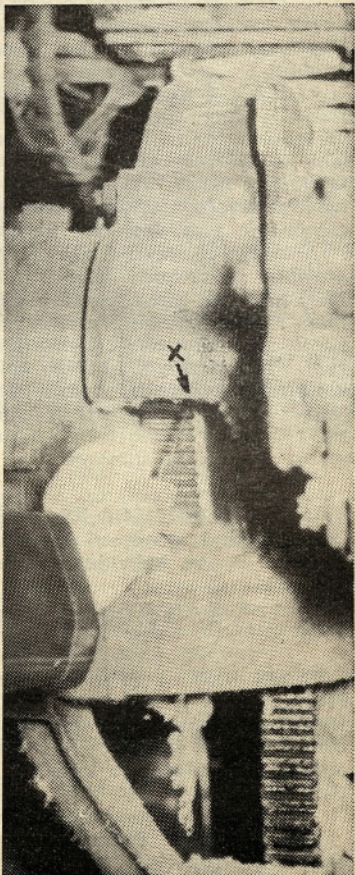
Tovariš Rudi Polak je seznanil navzoče s situacijo, v kateri se nahajamo in težave, ki smo jih prebradili v I. polletju (oskrba s surovinami, zastoji, ki so se v letošnjem I. polletju občutno povečali, predvsem zaradi slabe preje, dirigirano zniževanje cen, pritisk kupcev itd.). »Zelo zaskrbljujoča pa je novica, je dejal glavni direktor, da so cene bombaža v porastu (cena egiptovskega bombaža se bo predvidoma povišala za 6–7 %) prav iz teh surovin pa mi predelujemo najboljše artikle. To vsekakor ni razveseljivo in vzpodbudno za prihodnje leto, vendar pa ne smemo obupavati. Skrbeti moramo, da bomo čim bolj popes. rili naše zderke in se dovolj posvetili tudi raziskavi tržišča, kjer moramo doseči bolj garantirano prodajo. Kupci so vse bolj zahtevni in včasih pretirano natančni.«

ZAKLJUČEK

Tovariš Tine Rojina je zaključil konferenco s predlogom, naj tovarniški odbor sindikalne podružnice izdela zaključke in jih preko Tekstilca posreduje članom kolektiva.

Predlagal je dalje tudi to, da bi v prihodnje sklicali še dve taki delovni konferenci, in sicer eno z namenom, da bi se pogovorili o perspektivnem planu investiranja proizvodnje za naslednjih 10 let, drugo pa bi posvetili vprašanju osebnih dohodkov (mnenja in predlogi za nov način razdeljevanja OD, obravnavanje delitve osebnih dohodkov v ekonomskih enotah itd.).

Vsi navzoči so se s predlogom strinjali. S tem je bila konferenca zaključena. K. S.

Na tem stroju in mestu se je Jozo ponesrečil

Obratna nesreča

Tovariš Barukčič Jozo je dne 20. 10. 1967 mazal Picanol statve v tkalnici I. Stroj, ki ga je mazal, je bil v mirujočem stanju. Ko ga je namazal, ga je dal sam v pogon. Takrat, ko je stroj že obratoval, je opazil pri zobniku motorja odvečno mast. Ker se je bal, da mast ne bi umazala blaga na stroju, jo je hotel odstraniti z železno kljukico, ki je namenjena za čiščenje mazalnih luknjic in odpadne preje, vendar je to dovoljeno samo tedaj, kadar stroj ni v pogonu. Ker tovariš Barukčič ni stroja ustavil, ko je odstranjeval mast, mu je potegnili železno kljukico in kazalec leve roke med zobato predleže stroja ter mu odrgalo prst v drugem členku levega kazalca.

Komisija je ugotovila, da se je tov. Barukčič ponesrečil zaradi neupoštevanja varnostnih predpisov pri delu.

Tov. Barukčič Jozo bo zaradi nesreče v staležu bolnikov približno 20 delovnih dni.

S. J.

Bodi pri delu vedno previden!

Upoštevaj predpise HTV!

Zavedaj se, da je tvoje zdravje tvoja največja dragocenost!

Prispevaj v Tekstilca!

Delavka v tkalnici

PRAVILNIK o dodelitvi stanovanj in posojil

Po sprejetju stanovanjske reforme v l. 1965, se je v osnovi spremenila politika reševanja stanovanjske problematike delavcev. Podjetja so dobila pravico, da sama, v okviru razpoložljivih sredstev, naročajo stanovanja ali dajejo kredite za individualno gradnjo. Reševanje stanovanjske problematike se je tako preneslo z občinske pristojnosti na podjetja.

Zaradi sprememb, ki so nastale na stanovanjskem področju, je bilo potrebno spremeniti in dopolniti tudi naš pravilnik o razdeljevanju stanovanj. Ta pravilnik je bil sprejet l. 1962. Glavne značilnosti novega pravilnika so predvsem sledeče:

— Stanovanjska problematika delavcev se bo reševala na tri načine, in to: z odkupom novih stanovanj, z brezplačnim dodeljevanjem starejših stanovanj in novih stanovanj iz amortizacije, in to socialno ogroženim delavcem in z dodeljevanjem kreditov za individualno gradnjo.

— Delavci bodo morali za nakup stanovanja prispevati 15 % sredstev vrednosti stanovanja, preostali znesek pa bodo odplačevali podjetju kot vračilo kredita.

— Točno so definirane naloge samoupravnih organov in strokovne službe ter pravice in dolžnosti prosilcev za stanovanje in za kredit za individualno gradnjo.

— Izdelani so podrobni kriteriji za ocenjevanje sedanjih stanovanjskih razmer prosilcev, kar bo omogočalo komisiji, da bo čimbolj objektivno ocenila upravičenost prosilcev do stanovanja ali do kredita za individualno gradnjo. S tem bo odpadlo tudi vsakoletno negodovanje posameznikov, da se stanovanja niso pravično dodeljevala.

Kriteriji za ocenjevanje stanovanjskih razmer prosilcev so sestavni del novega pravilnika, vendar jih v časopisu, zaradi premajhnega prostora, ne moremo v celoti objaviti, razen tega pa kriteriji služijo predvsem stanovanjski komisiji za ocenitev stanovanj. Predvidevamo, da si bo komisija ogledala stanovanja prosilcev v mesecu decembru letos. Na osnovi ugotovitev bo nato izdelan prioriteten vrstni red (glede na število točk, ki jih bodo dobili posamezni prosilci za stanovanja).

PREDLOG PRAVILNIKA o dodelitvi stanovanj in dolgoročnih posojil za individualno gradnjo

I. Temeljna načela

1. člen

S tem pravilnikom so urejene dolžnosti podjetja »Tekstilindus« Kranj na področju reševanja stanovanjske problematike podjetja, pravice in dolžnosti članov delovne skupnosti, v zvezi s pridobitvijo stanovanj in kreditov za individualno gradnjo, zlasti pa:

- financiranje stanovanjske gradnje;
- pristojnosti organov upravljanja in naloge strokovne službe;
- dodeljevanje denarnih posojil delavcem za odkup novih stanovanj;
- dodeljevanje stanovanj v družbeni lasti, nad katerimi ima Tekstilindus razpoložljivo pravico;
- dodeljevanje denarnih posojil delavcem za individualno gradnjo in adaptacijo stanovanj;
- posledice prenehanja delovnega razmerja po krivdi delavca;
- pritožbeni postopek.

II. Viri finansiranja stanovanj

2. člen

Višino denarnih sredstev za reševanje stanovanjske problematike delavcev določi s svojim sklepom CDS podjetja Tekstilindus za vsako leto ob sprejemu zaključnega računa in to na predlog stanovanjske komisije. Pri tem CDS ne upošteva samo predlog stanovanjske komisije, ampak tudi finančno zmogljivost podjetja.

- Sredstva za stanovanjske namene sestavljajo:
- sredstva iz sklada skupne porabe;
 - 4 %-ni stanovanjski prispevek, ki ostane podjetju;
 - predplačila pričakovalcev stanovanj;
 - krediti, najeti pri bankah ter drugih organizacijah in ustanovah;
 - amortizacija že obstoječih stanovanj.

III. Pristojnosti organov upravljanja in naloge strokovne službe

3. člen

- CDS podjetja je pristojen:
- da določa politiko reševanja stanovanjske problematike delavcev;
 - da sprejema predpise iz tega področja;
 - da določa višino finančnih sredstev za stanovanjske namene;
 - da imenuje stanovanjsko komisijo;
 - da dokončno odloča o dodelitvi novih stanovanj in posojil za individualno gradnjo;
 - da dokončno odloča o ugovorih delavcev proti sklepom stanovanjske komisije.

4. člen

- Stanovanjska komisija ima naslednje pristojnosti:
- Pripravi predlog o višini potrebnih finančnih sredstev za gradnjo stanovanj in dodelitev kreditov za individualno gradnjo.
 - Pregleduje stanovanjske razmere delavcev, ki prosijo za stanovanje in posojilo za individualno gradnjo ter na osnovi kriterijev izdelava prioriteten vrstni red. Na podlagi prioritetnega vrstnega reda

izdelava predlog za dodelitev stanovanj in kreditov.

— Komisija o tem, kdo bo dobil stanovanje, dokončno odloča v naslednjih primerih:

- a) kadar gre za zamenjavo stanovanja,
- b) pri dodelitvi starega stanovanja,
- c) pri dodelitvi sobe ali garsoniere v delavskem domu.

5. člen

Varnostno socialna služba je dolžna:

- da sprejema vse prošnje in ugovore, ki se nanašajo na stanovanjsko vprašanje delavcev ter daje delavcem potrebna pojasnila;
- vodi evidenco prosilcev za družinska in samostojna stanovanja ter kredite;
- opremlja prošnje za dodelitev stanovanj in kreditov za individualno gradnjo z vso potrebno dokumentacijo in jih s svojimi pripombami posreduje stanovanjski komisiji;
- zbira dodatne podatke, ki so potrebni za pravilno ugotovitev ekonomskih, socialnih in zdravstvenih razmer prosilcev;
- izvaja sklepe stanovanjske komisije in o izvršitvah poroča na seji stanovanjske komisije;
- vodi evidenco stanovanj, last podjetja in njihovih uporabnikov;
- posreduje v sporih med lastniki stanovanj in podnajemniki, ki so zaposleni v podjetju;
- ima stalen kontakt z drugimi podjetji v zvezi z reševanjem stanovanjske problematike družin, od katerih je en član zaposlen v podjetju Tekstilindus, eden pa v drugem podjetju;
- po potrebi izdeluje analize o stanovanjski problematiki delavcev;
- skupno s finančno službo sodeluje pri izvrševanju finančno tehničnih nalog iz stanovanjskega področja;
- sodeluje s Stanovanjskim podjetjem in obično pri reševanju stanovanjske problematike delavcev podjetja;
- sodeluje s stanovanjsko komisijo pri ogledu stanovanj prosilcev.

IV. Dodeljevanje denarnih posojil za odkup novih stanovanj

6. člen

Prošnje za dodelitev stanovanj delavcem se rešujejo po 3 letih nepretrgane zaposlitve v podjetju Tekstilindus. V izjemnih primerih, ko je prosilec zaposlen v podjetju manj kot 3 leta, se ga lahko upošteva pri dodelitvi stanovanja, vendar mora o tem odločati na predlog stanovanjske komisije CDS.

7. člen

Podjetje Tekstilindus bo odprodalo vsa stanovanja, ki so bila zgrajena s sredstvi podjetja od 1. januarja 1967 dalje prosilec za družinska stanovanja pod naslednjimi pogoji:

1. Pred vselitvijo bo moral vsak delavec, ki bo imel odločbo o dodelitvi stanovanja, vplačati 15 % sredstev od vrednosti stanovanja, ostali znesek pa bo dobil kot kredit podjetja, ki ga bo vračal v rednih mesečnih obrokih z 2 % obrestno mero.
2. Višina mesečnega obroka ne more biti manjša kot je mesečna najemnina za isto stanovanje.
- Po vplačilu zadnjega obroka kredita postane stanovanje last delavca.
4. O dodelitvi kredita za odkup stanovanja se med podjetjem in posojilojemalcem sklene posebna pogodba, ki vsebuje naslednje elemente:
 - višino odobrenega kredita,
 - rok vračanja posojila in višino mesečnega obroka,
 - obrestno mero,
 - pričetek vračanja,
 - način zavarovanja posojila,
 - potek vračanja posojila v slučaju prenehanja delovnega razmerja.

8. člen

Stanovanja, ki jih podjetje vsako leto pridobi iz naslova amortizacije od Stanovanjskega podjetja Kranj, se ne delijo pod pogoji, ki so navedeni v čl. 7, temveč so namenjena za reševanje stanovanjskih problemov delavcev, ki zaradi izredno hudih socialnih razmer za odkup novega stanovanja ne morejo prispevati potrebnih sredstev.

9. člen

V primeru, da je zakonec ali ožji družinski član našega delavca, ki prosi za stanovanje, zaposlen v drugem podjetju, mora tudi dotično podjetje prispevati finančna sredstva v višini polovične vrednosti stanovanja.

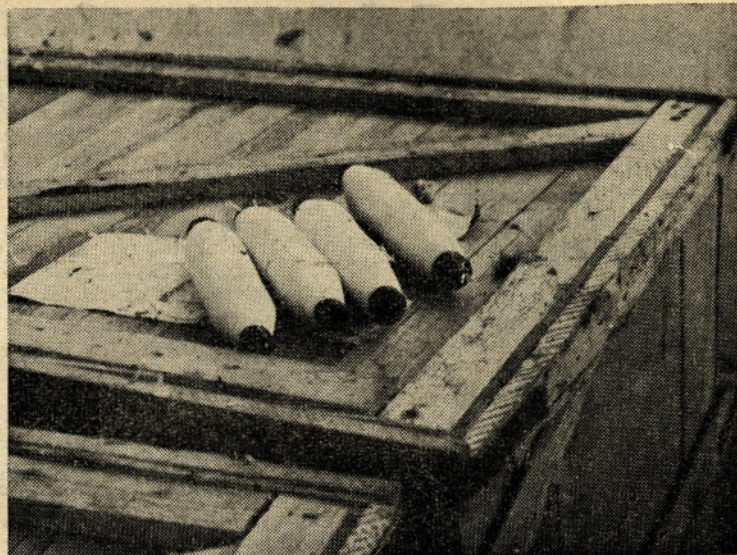
Ce pa se ugotovi, da imata obe podjetji več primerov, ko je eden od zakoncev ali ožjih sorodnikov zaposlen v našem, eden pa v drugem podjetju, se lahko med podjetjema sklene dogovor, da rešita enako število prosilcev.

V. Merila za ocenjevanje stanovanj prosilcev

10. člen

Zaradi čimbolj objektivne ocene stanovanjskih razmer prosilcev, se za uvrstitev v prioriteten vrstni red upoštevajo naslednja merila:

1. stanovanjske razmere, v katerih prosilec živi;
 2. splošne zdravstvene in socialne razmere prosilca ter ožjih družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu;
 3. doba zaposlitve v podjetju;
 4. zaposlitve enega ali obeh zakoncev ter drugih članov družine, ki so zaposleni v podjetju in živijo v skupnem gospodinjstvu;
 5. čas, ki je potekel od vložitve prošnje;
 6. aktivno sodelovanje v NOV.
- (dalje na 5. strani)

Tudi takole ni pravilno!

Mali leksikon

DEVALVACIJA

(Vzeto iz lista IMT)

Zunanja vrednost denarja se izraža v valutni pariteti (vrednosti denarja, izraženi v zlatu ali dolarju ZDA). Če se ta zunanja vrednost denarja zmanjša, pravimo, da je bila izvršena devalvacija (razvrednotenje). Pojem devalvacija torej označuje zmanjšanje vrednosti nacionalne denarne enote v odnosu na vrednost zlata in na denar drugih držav.

Med ukrepi naše gospodarske reforme je bila tudi določitev nove paritete dinarja. Namesto 750 starih dinarjev za 1 dolar ZDA, je bil določen novi tečaj v višini 1250 starih oziroma 12,50 novih dinarjev za en dolar ZDA. To pomeni, da smo zmanjšali zunanjo vrednost našega denarja. Zato tudi pravimo, da je bila izvršena devalvacija dinarja. (To je pred dnevi naredila tudi Anglija!)

Devalvacija neposredno vpliva na zunanjetrgovinsko menjavo. Spodbuja izvoz, saj postane domače blago za tuje kupce cenejše. Hkrati pa vpliva devalvacija tudi na zmanjšanje uvoza, ker postane tuje blago, izraženo v valuti, za domače kupce dražje. Zato se devalvacija v ekonomski praksi uporablja za zmanjšanje deficita v plačilni bilanci s tujino.

V sporazumu o mednarodnem monetarnem skladu je določeno, da dežele, ki so članice tega sklada (Jugoslavija je njegov član!), lahko izvršijo devalvacijo svoje valute samo sporazumno s skladom. Po tem sporazumu je devalvacija opravičena le v primeru daljše neusklajenosti, deficitarnosti plačilne bilance neke dežele.

LIKVIDNOST PODJETJA

(Iz BILTENA MTT)

V dnevnem časopisu, na sejah samoupravnih organov in tudi v vsakdanjih razgovorih pogosto srečujemo naslednje izraze: likvidnost gospodarstva, likvidnost podjetja, likvidnost poslovnih bank, likvidna sredstva, likvidna imovina, likvidne terjatve, likvidacijska vrednost, totalna nelikvidnost.

KAJ JE TOREJ LIKVIDNOST? (plačilna zmožnost)

Likvidnost podjetja je sposobnost, da s svojo likvidno imovino poravnava dospelosti obveznosti, bodisi nasproti dobaviteljem, za nabavljene surovine, pomožni material, izvršene storitve in slično, bodisi do družbene skupnosti za obresti za družbena sredstva, ki jih podjetje uporablja, ali za odplačila kreditov za nabavo novih osnovnih sredstev, za kredite za gradnjo novih stanovanjskih blokov ali za izplačilo osebnih dohodkov delavcev ter za prispevke družbi. V našem družbeno-ekonomskem sistemu je likvidnost podjetja pokazatelj uspešnosti finansiranja poslovanja, ki se pojavi kot posledica racionalnega koriščenja sredstev in pravičnega razmerja med osnovnimi in obratnimi sredstvi v odnosu na obseg poslovanja.

Zmanjšanje likvidnosti, to je plačilne sposobnosti za poravnanje svojih dolgov, je lahko posledica:

- nesorazmernega povečevanja proizvodnje in poslovanja v odnosu na razpoložljiva obratna sredstva,
- vlaganja izključno ali predvsem v osnovna sredstva — nabavo novih strojev in gradnjo novih objektov, pri tem pa zanemarjanja obratnih sredstev,
- nasičenost tržišča z izdelki, ki jih je zaradi tega vedno težje prodati,
- neuspešnega poslovanja, ki povzroča izgubo, kar pa zopet pomeni zmanjšanje obsega obratnih sredstev.

Kadar govorimo o likvidnosti, mislimo pri tem predvsem na kratkoročne dospelosti obveznosti; tako na primer na plačilo pravkar nabavljenega bombaža, barv in kemikalij, cev in kotvic, električne energije itd., ali morda plačila stroškov prevoza in drugega.

Že prej smo omenili likvidna sredstva, pa si pogledajmo, kakšna sredstva to so. Menim, da bomo najboljše razumeli, če rečemo, da so to sredstva, ki so sposobna, da z njimi takoj plačamo svoje dolge.

Glede na stopnjo njihove sposobnosti pa jih delimo v naslednje vrste:

- likvidna sredstva prve stopnje, ki so gotovina v blagajni, torej sredstva, ki so na naših računih pri bankah, in obveznice, ki jih lahko takoj vnovčimo, kar pomeni, da zanje dobimo gotovino;
- likvidna sredstva druge stopnje so terjatve od kupcev za naše tkanine in usluge ali sredstva, naložena v vrednostnih papirjih pri bankah in jih lahko pretvorimo v denar v odrejenih rokih;
- likvidna sredstva tretje stopnje so zaloge surovin in ostalega materiala, zaloge nedovršene proizvodnje in zaloge gotovih izdelkov.

Razložiti moramo tudi pojem likvidacijska vrednost. Ta pojem je za nas zanimiv predvsem glede na naše odjemalce. To je znesek, ki bi ga lahko dosegli pri prodaji celotne imovine podjetja ali posameznih delov. Ta vrednost je pod vplivom tržišča in drugih faktorjev, kot na primer zastarelosti, zmanjšanja vrednosti gotovih izdelkov (ker niso več moderni, so slabe kvalitete) in podobnega.

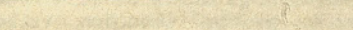
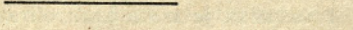
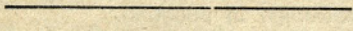
Likvidne terjatve so terjatve, ki jih v odrejenem roku lahko pretvorimo v likvidna sredstva. Običajno se likvidne terjatve delijo glede (nadaljevanje na 8. strani)

— Alarmni znaki —

Za vse ozemlje SFRJ so predpisani veljavni alarmni znaki za nevarnost zračnega napada, nevarnost ali druge hude nesreče, prenehanje nevarnosti in za preizkušanje siren. V skladu s tem bodo alarmni znaki dani z električnimi in drugimi sirenami, in sicer v naslednjih primerih:

1. Ob neposredni nevarnosti zračnega napada:
1-minutni zavijajoči zvočni znak
2. Ob naravni nesreči, to je ob poplavi, potresu, obsežnem požaru, nesreči v rudniku ali drugi hudi nesreči:
3 x 20 sekundni enakomerni zvočni znak z vmesnimi 20-sekundnimi presledki (20 sekund enakomeren zvočni znak, 20 sekund presledki, 20 sekund enakomeren zvočni znak itd.)
3. Ob požaru manjšega obsega:
3-minutni enakomerni zvočni znak (velja samo za SR Slovenijo)
4. Za prenehanje nevarnosti:
1-minutni enakomerni zvočni znak
5. Za preizkušanje siren — vsako soboto ob 12.00 uri, velja znak, ki je enak znaku ob prenehanju nevarnosti, torej 1-minutni enakomerni zvočni znak.

Znak za prenehanje nevarnosti se daje ob prenehanju nevarnosti zračnega napada, če potreba narekuje, pa tudi po naravni ali drugi hudi nesreči.

Kako pomagamo otroku pri učenju

V prejšnji številki sem opozoril na zunanje pogoje, v katerih se otrok lahko uspešno uči. V tem sestavku pa je zajeto, kako se mora otrok učiti, kako mu starši pri učenju pomagajo in kaj vse mu veča voljo in zanimanje do učenja.

Odločujoč je pravilen način učenja!

Učenje ni tako preprosta in enostavna zadeva, kot mnogi mislijo. Napačno je tudi mnenje, da je uspeh učenja odvisen predvsem od talenta in uporabljenega časa za učenje. Pogosto so prav starši krivi, da otrok prične popuščati, in to: če pretirano poveljujejo njegov talent ali pa ga onemogočajo, češ, da je nesposoben in zabit. V prvem primeru se otrok prevzame, živi pač v prepričanju, da je zanj vse lahko in enostavno pa se zato uči manj, kot je potrebno, v drugem primeru pa zgubi vso voljo in veselje do učenja, postane zakrknjen, malodušen in vedno manj sposoben. To sta dva ekstremna primera in najbolj škodljiva. Pravilno stališče in odnos staršev pa izgleda takole:

— otroka je treba nenehno vzpodbujati,

— otroku je treba pomagati, mu svetovati kako naj se uči,

— otroka je treba nadzorovati,

— otroka je treba tudi pohvaliti!

Zakaj spodbujati?

V predšolski dobi živi otrok brez skrbi in obveznosti. Razumljivo je zato, da je zanj šola nenadno breme, katerega se skuša znebiti ali pa ga vsaj zmanjšati na minimum. Takšni so predvsem otroci, ki niso hodili v otroški vrtec oziroma jih starši niso pravočasno pripravili na šolo. Take otroke je zato treba spodbujati k učenju, treba jim je razložiti, da je šolanje potrebno in koristno. Otroka moramo prepričati in pripraviti tako daleč, da mu učenje ne bo v breme, temveč kot nekaj prijetnega in zanimivega. Ko otrok doseže prve uspehe, ga spodbujamo naprej, vendar previdno in pametno, da se ne prevzame, da ne postane zahteven.

Kako pomagati in svetovati?

Ni vseeno, kako se otrok uči! Ne moremo mu zameriti, če ne zna smotno izrabiti časa za uče-

nje, če ne zna uporabljati svojih sil in sposobnosti v polni meri. Prav tu otroku moramo pomagati in svetovati! Ta pomoč pa izgleda takole: ko se otrok uči, ga opazujemo in ugotovimo, koliko časa je porabil, da se je naučil predvideno gradivo. Če ugotovimo, da je potreboval preveč časa, potem je to znak, da se otrok ne zna pravilno učiti. V takih primerih je skrajno nepravilno mnenje staršev, da je otrok zabit in nesposoben! V takih primerih moramo otroku lepo in pravilno razložiti, da ni dovolj, če gradivo večkrat prebere, ampak da se je treba v gradivo tudi poglobiti, ga torej razumeti. Otroku sam ne loči »gubljenja« od smiselnega učenja! Zato so tu starši, da mu pomagajo, da ga opozarjajo na pravilno učenje, da ga skratka usmerjajo. Pravilno — aktivno učenje je tisto, kar moramo otroku omogočiti, če hočemo, da bo hitro dojeval, napredoval in tako širil svoje znanje in umske sposobnosti.

Aktivno učenje pa zajema naslednje: otrok naj gradivo enkrat ali dvakrat pozorno in natančno prebere, potem pa ga mora razumsko obdelati, torej vsebinsko dojeti in spoznati. Sledi še samostojno obnavljanje snovi, torej z lastnimi besedami in stavki.

Vzemimo primer iz spoznavanja prirode

Pri spoznavanju prirode so vzeli najprej — Slovenijo, torej gorstva, reke, glavna mesta itd. Učencem je učitelj vse to nazorno prikazal na zemljepisni karti, obenem pa so si značilnosti zabeležili tudi v zvezke.

Če je otrok pozorno sledil razlagi že v šoli, če je bila ta razlaga dovolj jasna in nazorna, potem je zanj vzeto gradivo že razumljivo, pa ga je treba doma samo še dopolniti. Pogoj je seveda, da se loti učenja takoj, ko pride iz šole, ker je takrat še vse sveže in razumljivo. Če odlaša, bo marsikaj pozabil in tako porabil več časa za obnove. Kot druga olajšava so značilnosti, ki jih je zabeležil v zvezku. Običajno zadostuje, da enkrat prebere svoje zapiske, narkar mu gradiiva ne bo težko povedati po svoje. Razumljivo je, da mora obvezno uporabljati tudi karto, ker mu bo šlo tako učenje mnogo hitreje in bolj uspešno. Kot dopolnitev potem prebere še gradivo v knjigi, naredi ponovno obnovo z lastnimi besedami in že snov obvlada. Pri samem učenju je važno, da išče v gradivu oporne točke, ki mu služijo za samostojno in širše obnavljanje snovi. Napak seveda je, če se otrok nauči samo iz zapiskov — morda celo na pamet — ter tako nikoli ne bo osvo-

(dalje na 6. strani)

Pravilnik o dodelitvi stanovanj in posojil

(nadaljevanje s 4. strani)

12. člen

Omenjeni kriteriji naj služijo stanovanjski komisiji kot vodilo za čimbolj objektivno presojo dejanskih stanovanjskih razmer prosilcev. Če pa bi komisija v konkretnem primeru naletela na nove momente, ki niso zajeti v zgoraj navedenih kriterijih, naj bi pri dokončni oceni stanovanjskih razmer prosilca upoštevala tudi te momente.

13. člen

Po končanem ogledu in oceni vseh stanovanj prosilcev se izdela prioriteten vrstni red in to tako, da je prvi tisti, ki je zbral največ točk, za njim pa vsi ostali prosilci glede na število točk. V primeru, da imata dva ali več prosilcev enako število točk, se v takih primerih omenjene prosilce vpiše na prioriteten listo po tem, koliko časa so že zaposleni v podjetju Tekstilindus. Za merila, ki jim ni mogoče določiti vrednost na licu mesta, ali za katere ni dokumentacije v podjetju, mora prosilec predložiti ustrezne listine.

14. člen

Na osnovi prioritete liste nato stanovanjska komisija nudi v odkup stanovanja tolikim prosilcem, kolikor je na razpolago stanovanj. Če kdo od teh prosilcev nima toliko sredstev, da bi lahko prispeval 15 % od vrednosti stanovanja, ponudi komisija stanovanje v odkup naslednjemu na prioriteten listi. Delavca pa, ki ni imel dovolj sredstev, se potem rešuje s stanovanji, ki jih podjetje vsako leto pridobi iz amortizacije in z ostalimi stanovanji, ki so last podjetja.

15. člen

Varnostno-socialna služba vodi prioriteten vrstni red prosilcev za družinska stanovanja. Čim je prosilec dobil stanovanje, ga zgoraj navedena služba črta iz evidence prosilcev.

16. člen

Vsak prosilec, ki v času od ocenjevanja stanovanja, pa do dokončne rešitve njegovega stanovanjskega problema meni, da so se njegove stanovanjske razmere toliko spremenile, da bi utegnil dobiti večje število točk, kot pa jih je dobil, lahko zahteva, da stanovanjska komisija njegovo stanovanje ponovno oceni po kriterijih iz člena 11.

17. člen

Če strokovna služba meni, da so se pri prosilcu stanovanjske razmere tako spremenile, da bi po kriterijih iz člena 11 dobil manjše število točk, mora predlagati stanovanjski komisiji, da se tako stanovanje ponovno oceni.

VI. Dodeljevanje stanovanj socialno ogroženim delavcem

18. člen

Člani kolektiva, ki prosijo za družinsko stanovanje, pa zaradi težkih socialnih razmer ne morejo vplačati potreben znesek za odkup novega stanovanja, se rešujejo na ta način, da se jim dodeli stanovanje v družbeni lasti, nad katerim ima podjetje razpolagalno pravico. Med ta stanovanja se štejejo tudi stanovanja, ki jih podjetje pridobi vsako leto od stanovanjskega podjetja Kranj iz naslova amortizacije.

Za socialno ogroženega prosilca se šteje delavec, kateremu poleg nemogočih stanovanjskih razmer in slabega zdravstvenega stanja, mesečni dohodek na člana družine ne presega 250,— N din.

19. člen

Stanovanja, navedena v členu 18, se članom kolektiva prav tako dodeljujejo po kriterijih, ki so navedeni v členu 11.

Nihče od članov kolektiva, ki stanuje v stanovanju, last podjetja Tekstilindus, nima pravice brez vednosti strokovne službe zamenjati stanovanja. O vseh zamenjavah mora predhodno sklepati stanovanjska komisija.

Odločbo o dodelitvi stanovanja izda na podlagi sklepa samoupravnih organov vodja kadrovskega socialnega sektorja.

21. člen

Delavcu se izroči odločba o dodelitvi stanovanja, ki jo podpiše pismeno izjavo, da bo ostal v podjetju zaposlen še najmanj 10 let in da se bo iz stanovanja izselil, če bi mu delovno razmerje prenehalo po njegovi krivdi pred rokom 10 let.

22. člen

Delavec se sme vseliti v stanovanje le na podlagi pravnomočne odločbe podjetja o dodelitvi stanovanja. Delavca, ki bi se vselil v stanovanje brez odločbe, se bo prisilno izselilo, ne da bi mu bilo podjetje dolžno preskrbeti kakršnekoli druge prostore.

23. člen

Ob izročitvi stanovanja se sestavi posebni zapisnik, v katerega se vpišejo podatki o stanju stanovanja in ostalih naprav v stanovanju ob izročitvi ter eventualno ugotovljene pomanjkljivosti. Ta zapisnik podpišeta zastopnik podjetja in delavec, ki mu je stanovanje dodeljeno.

VII. Dodeljevanje posojil za individualno gradnjo in adaptacijo

24. člen

Podjetje Tekstilindus pomaga individualnim graditeljem z dodeljevanjem posojil. O višini posojila in skupni vsoti sredstev, ki se namenijo kot posojilo za individualno gradnjo ter adaptacijo odloča na predlog stanovanjske komisije CDS.

25. člen

Na osnovi sklepa CDS objavi stanovanjska komisija razpis posojil za individualno gradnjo in adaptacijo stanovanj. Razpis mora vsebovati:

- višino skupnih sredstev, ki so namenjena kot posojilo za individualno gradnjo in adaptacijo,
- maksimalni znesek posojila, ki ga lahko prosilec dobi,
- zadnji rok za vložitev prošnje,
- rok in način vračanja posojila ter obrestno mero,
- seznam dokumentov, ki jih mora prosilec predložiti strokovni službi,
- rok, v katerem bodo prosilci obveščeni o rešitvi prošnje.

26. člen

Na podlagi vloženih prošenj stanovanjska komisija izvrši ogled stanovanj prosilcev za kredit ter na osnovi kriterijev iz člena 11 tega pravilnika sestavi prioriteten vrstni red prosilcev za kredit. Prednost pred ostalimi prosilci imajo delavci, ki gradijo lastne hiše, stanujejo pa v stanovanju last podjetja.

27. člen

Na osnovi ogleda in ocenjevanja stanovanj nato stanovanjska komisija izdela predlog o dodelitvi kreditov in ga posreduje CDS v dokončno potrditev.

28. člen

Člani kolektiva lahko dobijo kredit za individualno gradnjo in adaptacijo pod naslednjimi pogoji:
— mesečna višina odplačila znaša ne glede na višino posojila najmanj 150,— N din,
— najdaljši rok za vračanje posojila največ 20 let,
— če se dodeljeni kredit ne vrne v roku 20 let, se v takem primeru mesečna anuiteta zviša za toliko, da se kredit v vsakem primeru vrne v 20 letih,
— letna obrestna mera znaša 2 %,
— odplačevanje kredita se mora začeti v roku enega meseca po vselitvi v zgrajeno stanovanje, toda najkasneje v roku 3 let od sklenitve pogodbe o dodelitvi kredita, čeprav se še ni vselil v zgrajeno stanovanje,

— če se delovno razmerje s posojiljemalcem prekine pred odplačilom celotnega kredita, mora delavec ob prekinutvi delovnega razmerja takoj vrniti še neplačani kredit; če pa delavec ne more takoj položiti celotnega še neplačanega zneska, se mu od dneva prenehanja delovnega razmerja dalje zaračunavajo 12 % obresti. Izjema je samo, če se delavec starostno ali invalidsko upokoji oziroma če je zaradi invalidnosti prestavljen v drugo podjetje;

— delavec, ki mu je dodeljen kredit, mora v podjetju ostati toliko časa, kolikor mu je ob sklenitvi pogodbe določen čas za vračanje kredita, v nasprotnem primeru se izvajajo določila prejšnjega odstavka;

— delavec, ki ne izpolnjuje pogojev razpisa, ne dobi kredita.

29. člen

Ko postanejo odločbe o dodelitvi posojila pravnomočne, pokliče varnostno-socialna služba izbrane prosilce, da sklenejo s podjetjem kot posojiljemalcem posojilne pogodbe, ki morajo vsebovati:

- a) višino odobrenega posojila,
- b) rok vračanja posojila in višino mesečnega obroka,
- c) obrestno mero,
- d) pričetek vračanja posojila,
- e) potek vračanja posojila v primeru prenehanja delovnega razmerja in višino obrestne mere,
- f) način zavarovanja posojila.

VIII. Posledice prenehanja delovnega razmerja po krivdi delavca

31. člen

Podjetje Tekstilindus odpove delavcu stanovanjsko pogodbo v naslednjih primerih:

- zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani nosilca stanovanjske pravice,
- zaradi samovoljne zapustitve dela,
- zaradi izključitve iz delovne skupnosti,
- zaradi zapore kazni, ki ima po samem zakonu za posledico prenehanje delovnega razmerja.

Delavcu, kateremu je odpovedana stanovanjska pogodba, je podjetje dolžno preskrbeti druge najpotrebnejše prostore.

32. člen

Nosilec stanovanjske pravice, ki uporablja stanovanje, last podjetja, ter mu preneha delovno razmerje iz razlogov, ki so navedeni v 30. členu, je dolžan obvestiti varnostno-socialno službo o prekinutvi delovnega razmerja. Strokovna služba si more skupno z nosilcem stanovanjske pravice prizadevati, da se izvrši zamenjava stanovanja za najpotrebnejše prostore.

33. člen

Podjetje ima pravico odpovedati stanovanje tudi delavcu, ki zaradi malomarnosti povzroči na stanovanju materialno škodo, oziroma, če zaradi slabega vzdrževanja stanovanje propada.

IX. Pritožbeni postopek

35. člen

Zoper odločbo o dodelitvi stanovanj in kreditov za nakup stanovanj ter individualno gradnjo, ki je v nasprotju s tem pravilnikom, se lahko v 15 dneh od dneva, ko je bila odločba izstavljena, vloži pismena pritožba na CDS podjetja.

Ta pravilnik prične veljati, ko ga potrdi CDS podjetja Tekstilindus.

Opozorilo: če so kakšne nejasnosti, se člani obrnite na varnostno-socialno službo.

Kako pomagamo otroku pri učenju

(nadaljevanje s 5. strani)
jil samostojnega in smiselnega obnavljanja. Prav takšno obnavljanje pa je pogoj za razumevanje snovi, za osvajanje in utrjevanje gradiva in osnova za hitro in uspešno sprejemanje novega gradiva. Če je otrok novo gradivo dojel in osvojil, potem zanj učenje še ni končano. Prav je, če vsaj na kratko ponovi staro gradivo, da ga ne bo pozabil.

Vzemimo drug primer — iz računstva

Za domačo nalogo je dobil takole uporabno nalogo: iz kraja A odpelje ob 8. uri kolesar, ki vozi s povprečno hitrostjo 20 kilometrov na uro. Iz istega kraja in v isto smer odpelje ob 12. uri za njim voznik avtobusa, ki pelje s povprečno hitrostjo 60 kilometrov na uro. Kako daleč sta narazen ob 16. uri?

Če se bo otrok lotil naloge pravilno, potem rešitev ni težka. Dejstvo pa je, da otrok običajno podatke prebere površno in brez presledka — torej od začetka do konca — pa se mu zazdi naloga težka in nerazumljiva. Rešitev išče v podobnih primerih, ki so jih naredili v šoli ali pa — če takih primerov ni — prepíše nalogo naslednji dan od sošolca v šoli. Če se to ponavlja, raste v njem prepričanje, da računstva ne zna, in že so tu posledice.

Takšno mnenje otroka je seveda napačno. Sam seveda tega ne ve, pa je zato dolžnost staršev, da mu pokažejo pravo pot. In kako to narediti?

Kot prvo in morda najvažnejše je, da otrok spozna in dojamemo smisel naloge, in to, da je treba rešitev naloge iskati v podatkih. Nato naj otrok pozorno prebere posamezne stavke. Tako bo ugotovil, da govori prvi stavek samo o kolesarju, drugi o avtobusu

in tretji o podatku, ki ga mora izračunati. Sedaj mora otrok ugotoviti, kaj vse se dogaja s kolesarjem. Kolesar se torej odpelje s kolesom iz kraja A (narišemo poltrak in označimo na začetku kraj A in uro odhoda). Otrok mora nato ugotoviti, koliko ur se kolesar pelje, kaj pomeni 20 km na uro in do kam je kolesar prišel ob 16. uri, torej čez 8 ur, (Če otrok ne razume, kaj je povprečna hitrost, potem mu moramo to razložiti). Ko je otroku jasno, kaj pomeni in predstavlja tistih 20 km, naj vse te podatke nanese na omenjeni poltrak (zaradi boljšega razumevanja naj označi tudi vmesne ure!). Končno otrok ugotovi, da je kolesar do 16. ure napravil 160 km dolgo pot. (Tudi to naj označi na poltraku!)

Ves postopek naj ponovi z avtobusom! (Podatke naj nanaša z drugobarvnim svinčnikom, vmesne čase pa naj označuje spodaj!)

Zaključek in rešitev naloge bo lepo vidna iz skice.

Tako bo otrok dojel pravilno sklepanje in razčlenjevanje naloge, kar je pogoj za reševanje uporabnih (problemstkih) nalog. Če ga bomo dvakrat, trikrat kontrolirali in usmerjali, mu take in podobne naloge ne bodo delale težav.

Otrokovo učenje je treba nadzorovati!

Nadzor je zelo zahtevna in odgovorna naloga staršev. Znanje oblike so zelo različne, na žalost največkrat neuspešne in celo škodljive. Kar oglejmo si jih:

1. **Otrok se mora učiti ves prosti čas.** Da bi ga prisilili k učenju, pokukata oče ali mati vsako uro v njegovo sobo, požugata s prstom, pripomnita morda: »Le glej, da se vse naučiš!«, zapretea vrata in zanj je zadeva urejena.

V večini primerov se tak otrok ne bo učil načrtno in aktivno, prav gotovo pa ne z veseljem in sproščeno. Kako naj se, če za svojo pridnost ne more pričakovati nagrade; ta nagrada pa je zanj igra s prijatelji. Tak otrok si zato poišče zabavo tako, da se na videz uči, vmes pa se igra, bere zanimivo slikanico ali podobno. Rezultat učenja pa je slab in starši naj se nikar ne čudijo, če nosi otrok domov slabe ocene.

2. **Starši sicer pravilno določijo čas za učenje in igro, so pa preveč zaposleni s svojimi težavami in problemi, pa prepuščajo otroka samemu sebi.**

Prva šolska leta tak odnos ni pozitiven. Otrok sam namreč ne zna oceniti, kdaj novo učno snov obvlada, še manj pa pomisli na to, da je treba ponoviti tudi starejšo snov. Tak otrok pogosto občuti odnos svojih staršev kot brezbižen in nepravilen, pa si išče pomoč in prijatelje drugje.

3. **Starši vise nad otrokom, kot jastrebi nad poljem.** Pregledajo vse šolske in domače zvezke, vsako nalogo sproti, spotaknejo se ob vsako napako, malce krivo postavljeno črko, otrok jim mora po večkrat ponoviti vse, kar se je naučil in podobno. Mnogi uposvojijo umilno bumljavo umilno v rablajo pri takem nadzoru še svojo fizično moč, da bi otroku ja vcepili dovolj strahu in vneme.

Tudi tak način je slab, ker živi otrok v stalnem strahu pred palico in neprijaznimi besedami, ker jemlje otroku vse možnosti, da bi postal samostojen in sproščen.

Še in še bi lahko našteval nepravilne načine, vendar je bolje, če povem, kaj je primerno in pravilno.

Prvo, kar je najvažnejše je, da moramo otroka pri učenju nadzorovati z razumevanjem, s poslušanjem za okolnosti, z dokajšnjo mero potrpežljivosti in z veliko ljubeznijo.

Čas v ta namen si moramo vzeti, pa naj bo to še tako težko in nemogoče, ker se nam bo to bogato obrestovalo.

Nadzora in vseh prej omenjenih oblik pomoči se moramo lotiti premišljeno in načrtno, pa uspeh ne bo izostal.

Premišljeno in načrtno je potrebno zato, ker je oblika nadzora odvisna od lastnosti in navad otroka, še prav posebno pa od njegove starosti in zrelosti, oziroma od časa, ki ga je že preživel v šoli. Če je otrok prvošolček, potem je treba otroka kontrolirati in usmerjati drugače kot če gre za petošolca in podobno.

Nekaj podrobnosti

Prvošolčka je treba kontrolirati vsak dan, ga spodbujati, navajati na redno in vestno učenje, mu pomagati in ga usmerjati. Pri tem je vsaka grobost škodljiva, vsako hrabrenje pa krepi njegovo voljo in mu vliva zaupanje. Prav je, da se starši pogovorijo z učiteljem, ker tako spoznata obe strani, kje je treba pomagati in svetovati.

Tak nadzor je treba z leti prilagoditi novim razmeram. Otrok je namreč postal zrelejši, samostojnejši in vse to zahteva drugačno obliko kontrole. Vsakodnevne kontrole nalog in spraševanje ni več primerna in zadovoljiva oblika, pa moramo zato preiti na bolj posredno kontrolo. V tako obliko spada na primer pogovor z otrokom o dogodkih v šoli, o težavah in problemih, ki jih ima, kako uspeva in podobno; sem spada tudi samokontrola, ki otroka navaja k temu, da ocenjuje svoje delo, da sam ugotavlja svoje napake, da jih sam popravi, da tako postane sam sebi sodnik.

Seveda je vse to težko doseči, če smo v preteklosti otroka zane-marjali, če smo si ga odtujili. Pogoj za tak odnos je otrokovo zaupanje, njegova pripravljenost in skrb, da staršem pomaga s svojo pridnostjo in da njihovo skrb nagradi z lastnimi uspehi.

Otroka je treba tudi pohvaliti

Razumljivo je, da je otrok zelo dovteten za pohvalo in za priznanje. Brezbriznost in ravnodušnost staršev zelo negativno vplivata na otrokovo voljo in prizadevanje do učenja in najčeseje je prav taka brezbriznost kriva za otrokove neuspehe.

Poudariti pa moram, da je tudi pretirana pohvala škodljiva, ker ga ne stimulira, ker mu postane nekaj vsakdanjega in odveč.

Tudi stalne graje niso koristne, ker otrok ob njih obupa in popusti. Pravšna mera pohvale in graje je tisto, kar hrabri in spodbuja, mu daje zaupanje vase in večja želja, po vedno novih in večjih uspehih.

V tem sestavku sem skušal povedati vsaj bistvo tistega, kar morajo starši nuditi svojemu šolarčku, da se bo duševno in telesno normalno razvijal v svojem šolskem obdobju, ko si gradi — s pomočjo staršev in vzgojiteljev — svoje temelje za kasnejše življenje. P. G.

Sklepi s 5. seje CDS podjetja

(nadaljevanje s 1. strani)

volil e komisije, b) Sklepanje o pravilnosti volitev in verifikacija mandata.

V centralni delavski svet je izvoljen Skofic Franc, mojster v plemenitilnici I. Imenovanemu traja mandat do rednih volitev v aprilu 1969.

Volitve se potrdijo kot pravilno izvedene.

Volilni komisiji se daje razrešnica.

Sklepe 6. in 7. seje CDS bomo objavili v 12. številki Tekstilca

Telefoniranje zahteva pravičen odnos!

V današnjem času je postal telefon nepogrešljivo komunikacijsko sredstvo. Mnogokrat nam prihrani pot ali zamudno pisanje, hkrati pa je pot preko telefona mnogo krajša, kot so ostale. Zaradi teh ugodnosti se ga ljudje vse česse poslužujemo, nekateri pravilno, drugi zopet povsem napačno, brez občutka za lep in pravičen odnos. Prav zaradi tega ne bo odveč nekaj napotkov oziroma pravil, ki so splošno veljavna pri telefonskih pogovorih, katera bi zato moral vsakdo upoštevati.

Telefoniramo lahko privatno ali službeno. Če telefoniramo privatno, potem je naša dolžnost, da se najprej predstavimo (povemo svoje ime in priimek), če telefoniramo službeno, pa moramo najprej povedati podjetje, ki ga zastopamo in potem šele svoj priimek. Svoj priimek povemo tudi v primeru, če iščemo nekoga preko tretje osebe!

Kadar telefoniramo, bodimo jasni in kratki! V telefonski pogovor ne spadajo čvekarije, viči, neumno smejanje, grde besede, zmerjanje in podobno. Kratek pogovor je nujen posebno tedaj, če gre za medkrajevne pogovore; to pač zato, ker nismo edini, ki želimo govoriti, število linij pa večkrat tudi ne zadošča za vse današnje potrebe. So ljudje, ki v služalko dobesedno tulijo, nekateri iz navade, drugi iz obijestnosti. Posledica takega tuljenja je, da jih človek na drugi strani težje razume, je pa hkrati tak prenos tudi škodljiv za slušne organe.

Če kličemo na dom, potem ne kličimo pred 8. uro zjutraj in tudi ne po 22. uri zvečer. Neprijetno je namreč, če te telefon zbudi iz spanja, pa tudi rezultat pogovora je slabši, ker tak pogovor zaspani ljudje poslušajo običajno le na pol.

Če ste poklicali napačno številko, potem se lepo opravičite, ker je to najmanj, kar lahko naredite. Če je kdo napačno poklical vašo številko telefona, potem ne bodite nevljudni in osorni; povejte mu, da se je zmotil, pa bo za oba zadeva končana tako, kot zahteva lep odnos med ljudmi. Vedno je pač treba upoštevati, da se človek lahko zmoti, posebno tedaj, če je utrujen, zaskrbljen in podobno. Če ste, vzemimo v podjetju, naročili zunanji pogovor, potem ostanite v bližini telefona, da ste takoj pri roki. Pogosti so namreč primeri, da tega ali onega telefonistka išče okrog po pisarnah, kar ji vzame veliko dragocenega časa. Če že morate nujno drugam, potem je vaša dolžnost, da telefonistki poveste, kje vas bo dobila ali pa pogovor odpovejte.

Če morate službeno k svojemu šefu, pa ugotovite, da telefonira, potem počakajte pred vrati, da bo pogovor končal. Nasploh pa je nevljudno in nepravilno ogovarjati človeka med telefonskim pogovorom, pa naj gre za privatni ali službeni pogovor.

Nekateri imajo navado, da kar več minut skupaj kličejo zasedeno številko. To velja predvsem za interne pogovore, na primer v podjetju. Tudi to ni pravilno! Pokličite, in če je zasedeno, pokličite zopet čez deset ali dvajset minut. Zaradi nekaj minut zakasnitve, ne bo konec sveta, pa tudi vas ne!

Toliko za danes. Če boste vse to upoštevali, bo kar dovolj. Daf

Ugoden zaključek počitniške sezone

Ker se bližamo kraju letošnjega leta, je prav, da člani kolektiva seznamimo z rezultati dela v naših počitniških domovih.

Priprave na letošnjo počitniško sezono so se pričele že zelo zgodaj. V začetku februarja je ekipa naših delavcev začela v Novigradu graditi novo jedilnico, klubsko sobo, plažo za kopanje in 7 weekend hišic. Z izredno prizadevnostjo jim je uspelo, da so bili z delom gotovi do 1. maja.

Upravni odbor se je letos prvič odločil, da bo dom v Novigradu odprt od 1. maja do kraja septembra, to je 5 mesecev. V zvezi s tem je bilo treba izvesti propagandno akcijo, ki naj bi pritegnila čimveč članov kolektiva in drugih gostov v naš počitniški dom. V ta namen so bili poslani dopisi vsem podjetjem, ustanovam in šolam, v katerih smo seznanili delavce in študente z ugodnostmi, ki jim jih nudimo v našem domu. V ta namen smo določili dvojne cene in to v predsezoni za člane kolektiva 1500 S din, člane SFRJ 2000 S din in inozemske goste 3500 S din. V sezoni so bile cene za 500 S din višje. Člani kolektiva so dobili na zgoraj navedene cene še 500 S din regresa na dan, tako da so v našem domu res lahko po ceni letovali. Zaradi nizkih cen, ki so bile določene za člane kolektiva nas je malo skrbelo, če bomo uspeli zaključiti poslovanje brez izgube. Kmalu po otvoritvi sezone pa smo uvideli, da je bila naša propagandna akcija dokaj uspešna, saj smo imeli že v mesecu maju dom 50 % zaseden.

Trenutno imamo v Novigradu 31 hišic s skupno 124 ležišči. Dom je bil v letošnjem letu odprt od 1. maja do 26. septembra, to je 149 dni. V tem času je letovalo naslednje število gostov:

Število gostov	Leto 1967	Leto 1966
Člani kolektiva	682	528
Svojci	363	281
Člani SFRJ	1.080	576
Inozemci	244	111
Skupaj:	3.939	2.618

Iz tabele je razvidno, da je letos letovalo v Novigradu 1.321 gostov več kot lansko leto. Izredno se je povečalo število članov SFRJ in inozemcev, kar je predvsem rezultat uspešne propagande in prizadevanosti osebja v počitniškem domu. Zaradi boljše ilustracije o uspešnosti poslovanja počitniškega doma naj navedemo, da je v l. 1966 letovalo v počitniških domovih Fiesa in Novigrad skupaj 4.018 gostov, v letošnjem letu pa samo v Novigradu 3.939 gostov. To pomeni, da smo s precej manjšimi stroški (število presnala) imeli skoraj isto število gostov. Zaključni račun o poslovanju doma še ni dokončno izdelan, vendar je po grobih ocenitvah že jasno, da je dom posloval rentabilno, kljub temu, da so bile cene za člane kolektiva glede na kvaliteto prehrano zelo ugodne. Med člani kolektiva se včasih slišijo pri-

pombe, da bi moral biti naš dom namenjen predvsem za naše delavce, ne pa za tuje goste in inozemce. Z dograditvijo novih hišic in podaljšanjem sezone nam je letos uspelo, da so lahko preživeli svoj dopust v Novigradu vsi naši delavci, ki so se pravočasno prijavili na razpis, proste kapacitete pa smo nato oddali ostalim interesentom. Tudi v bodoče bodo imeli naši člani kolektiva pri vpisu prednost, kar je popolnoma razumljivo, mi samo želimo, da bi bilo v prihodnjem letu prijav čim več. Če letos v našem domu ne bi letovalo toliko tujcev kot jih je, tudi cena za člane kolektiva ne bi mogla biti tako ugodna. Ni naš namen delati z domovi dobiček, ampak s privabljanjem tujih gostov nuditi našim članom čimbolj poceni počitnice. Upamo, da nam bo s tako politiko tudi v prihodnjem letu uspelo, da ne bo treba za člane kolektiva podražiti dnevni penzion.

Če smo s poslovanjem počitniškega doma v Novigradu lahko zadovoljni, to ne moremo trditi za naša domova v Bohinju in na Kravcu. Ker sta omenjena domova neoskrbovana, člani kolektiva v majhnem številu koristijo v njih svoj dopust, čeprav sta oba na izredno lepem kraju. V eni prejšnjih številkih časopisa smo že pisali o tem problemu, zato upamo, da bo predvsem za Bohinj poraslo zanimanje, ko bo dom preurejen.

Upravni odbor počitniškega doma je na svoji zadnji seji razpravljal o nadaljni izgradnji počitniškega doma v Novigradu. Sprejet je bil sklep, da se že v mesecu januarju prihodnjega leta prične z gradnjo nove kuhinje in bifeja. Kuhinja je bila grajena za 80 obrokov, v letošnjem letu pa je bilo v glavni sezoni skuhano v tej kuhinji po 300 kosil, včasih pa tudi več. Nova kuhinja bo moderno in funkcionalno opremljena, v njej pa se bo lahko skuhalo tudi do 500 obrokov naenkrat, ne da bi bilo za to potrebno povečati število personala. Zaradi izrednega zanimanja za Novigrad, bomo verjetno zgradili še nekaj weekend hišic, tako, da bo lahko v domu letovalo čimveč gostov. Tudi weekend hišice starejšega letnika bomo popravili in prepletkali ter nabavili nove odeje.

Na kraju še par besed o personalu, ki je bil letos v Novigradu. Brez dvoma gre največja zasluga za tako uspešno poslovanje doma prav njim. Pod vodstvom upravnika tov. Aljančič Naceta je 13-članska ekipa skrbela, da so gostje čimbolj ugodno preživeli dopust. Posebno naj omenim glavno kuharico Zrimšek Marico, ki je vedno nasmejana delala pod težkimi pogoji prave čudeže. Ni bilo lahko dnevno nahraniti preko 300 ust, če pomislimo, da je kuhinja grajena za 80 ljudi. Toda hrana je bila vseeno odlična in tudi zadosti jo je bilo. Tudi ostala dekleta so bila prizadevna, zato ni čudno, da se je vsaka skupina dopustnikov tako težko poslavljala in včasih je bilo slovo prav ganljivo. Upamo in želimo, da bo tudi v prihodnjem letu personal skrbel za goste v istem sestavu kot letos. F. D.

Za pridne roke

128 21 PLETNENA OBLEKICA ZA DEKLICO 3-4 LET

Oblekica je pletena gladka v 2 barvah iz temno modre in rdeče volne. Krilo je sestavljeno iz 4 pol, da ima rahlo zvončast kraj. Na hrbtni strani se zapira z zadrgo.

Volna: cca 15 dkg temno modre volne

cca 15 dkg rdeče volne
1 zadruga dolžine 12 cm

Pletemo s pletilkami št. 2 1/2 če je volna št. 12.

Vzorček: 3 vrste rdeče, same desne, 1 vrsta temno modra (gornji del).

Mera v petljah: 28 zank znaša cca 10 cm, seveda odvisno od debeline volne.

Krilo: Za 1. del nasnujemo 44 petelj z modro volno in pletemo gladko. Od zgoraj navzdol. V vsaki 10. vrsti dodamo po 1 petljo na obeh straneh. Ko znaša širina pletenja 30 cm, ravno posnamemo. Tako vse štiri dele.

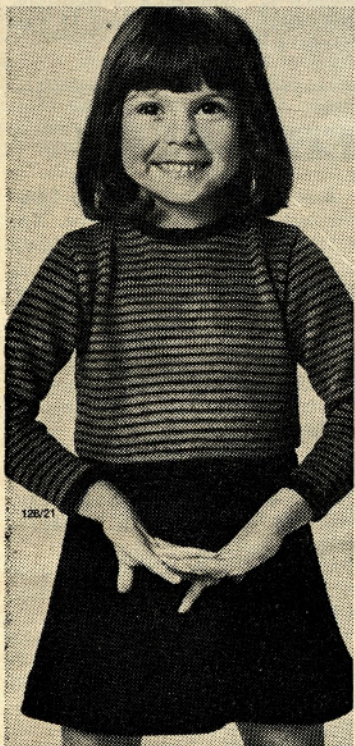
Hrbet: Z rdečo volno nasnujemo 88 petelj in pletemo vzorček rdeče-modro 3 rdeče, 1 modra. Ko znaša višina pletenja 13 cm, pričnemo snemati za rokavni izrez in sicer v vsaki drugi vrsti 1x3 petlje 2x po P. in 2x po 1 P. Ko imamo 3 cm pletenja od rokavnega izreza razdelimo del na dvoje za zadrgo. Ko imamo 12 cm 1. polovice hrbtne dela, računajoč od začetka rokavnega izreza, pričnemo snemati za ramo 5x po 4 petlje. Ostale posnamemo ravno.

Prednji del: Pletemo kot zadnji, le da opustimo rez za zadrgo in naredimo globlji vrtni izrez. 9 cm od rokavnega izreza razdelimo pletenje na 2 dela in srednjih 12 petelj ravno posnamemo, nato pa snemamo še 1x po 3 petlje, 1x po 2 P. in 4x po 1 P. Za ramo pričnemo snemati v isti višini kot zadnji del.

Rokav: Nasnujemo 40 petelj in po 5 vrstah pletenja naredimo za pregib 1 vrsto levih P, nato pletemo še 5 vrst gladkih P. v modri barvi. V vsaki 8. vrsti dodamo po 1 petljo na obeh straneh, tako da dobimo 64 petelj v višini 24 cm.

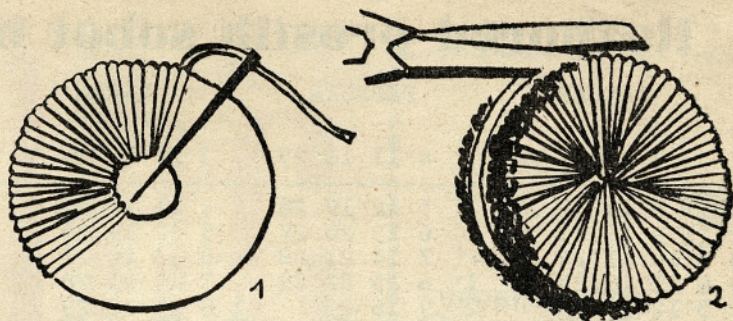
Snemamo na obeh straneh 1x po 3 petlje, 2x po 2 P., 8x po 1 P. in 5x po 2 petlje. Ostalih 14 petelj ravno posnamemo.

Izdelava: Vse dele zlikamo skozi vlažno krpo, sešijemo in naredimo še vratno obrobo, ob vratnem izrezu nasnujemo še 74 petelj in pletemo 4 vrste same desne, naredimo 1 vrsto levih za pregib in pletemo še 4 vrste in posnamemo, zapognemo navznoter in prišijemo. Robove prišijemo tudi pri rokavih, ter krilo spodaj.

KAKO NAREDIMO POMPON

Iz lepenke izrežemo dva kolobarja. Premer notranjega kroga je 2 cm. Kolobarja položimo drug vrh drugega in ju z volno ovijemo. Da sta hitreje ovita, uporabljamo dvojno ali trojno nit. Ovijamo ju toliko časa, dokler ni notranji izrez zadelan oz. zapolnjen. Nato volno ob zunanjem robu prerežemo in kolobarja nekoliko razmaknemo, da lahko z dvojno nitjo povežemo nitke med kolobarjema. Ko kolobarja odstranimo, dobimo mehko kroglico. Če so nekateri konci volne predolgi, jih obrežemo. Z nitjo, ki nam je ostala, ko smo zvezale niti med kolobarjema, prišijemo pompon kamor je namenjen.

KAKO LIKAMO PLETNINE!

Za likanje pletenin uporabljamo mehko podlogo in vlažno krpo. Ustrezni del pripnemo z bucikami na kraj, ga pokrijemo z vlažno krpo in na lahko polikamo. Pletenino pustimo napeto vso noč, da se posuši. Patentnih in vzorčastih pletenin ter kit ne likamo, ampak jih samo napnemo

na kraj, jih pregrnemo z vlažno krpo in jih tako pustimo vso noč. MaK

OPOMBA: Vzorček za model 128/42 bomo — zaradi pomanjkanja prostora — objavili v 12. številki Tekstilca.

Uredništvo

128/42

128/56. Ljubka kapica, kvačkana iz angora volne, vzorček je navaden zvezdnati vbod. Tistim, ki imajo prakso v kvačkanju, verjetno ne bo delala preglavic.

128/42 OTROŠKI PULOVER IN KAPICA ZA 2-3 LETA

Material: cca 25 dkg bele volne in 10 dkg modre, lahko pa izbiramo tudi v drugih barvah.

Pulover oblikujemo kot spodnjega le s to razliko, da ko končamo spodnji patent, ki naj bo širok 3 cm, dodamo pri vsaki 5. petlji še po 1 petljo, tako da od nasnutih 65 petelj, dobimo 75 petelj.

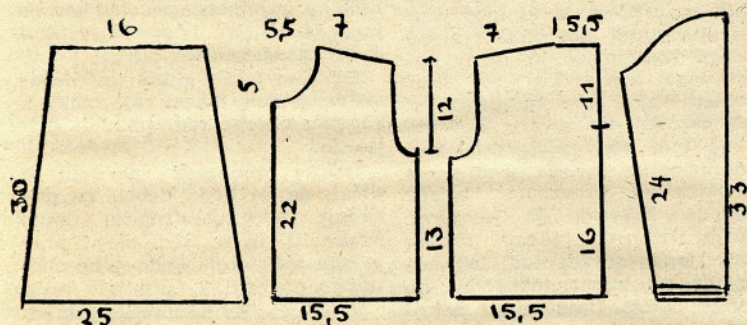
Petlje dodajamo pri vseh delih, ko naredimo patent. Vzorček vpletemo.

Kapa: Nasnujemo 96 petelj, me dodajamo, naredimo patent in vpletemo vzorček in ko imamo 16 cm gladkega pletenja, snemamo in sicer: celo vrsto snemamo po 2 in 2 petlji skupaj, tako da dobimo 48 petelj, v naslednji vrsti zopet po 2 skupaj, tako da dobimo preostalih 24 petelj, katere nanašamo s šivanko na nit in potegnemo skupaj. Naredimo dvobarvni pompon in ga prišijemo na kapico.

128/21

128, 21

128/40 RAGLAN PULOVER ZA 2-3 LETA

Material: cca 25 dkg rdeče volne ter malo črne in bele.

Zadnji del: Nasnujemo 91 petelj z rdečo volno in pletemo patent 2 cm 1 leva, 1 desna. Potem pričnemo plesti same desne in me-

njamo 1 vrsto črno, 1 rdečo + 1 črno, 2 rdeči, 16 vrst črnih in 2 vrste rdeče, 1 črno + 1 rdečo in 1 črno. Ko imamo 17 cm gladkega pletenja od patenta, pričnemo snemati za raglan na obeh straneh v vsaki drugi vrsti: 1x po 4 petlje, 1x po 3 p. in 1x po 2 p.,

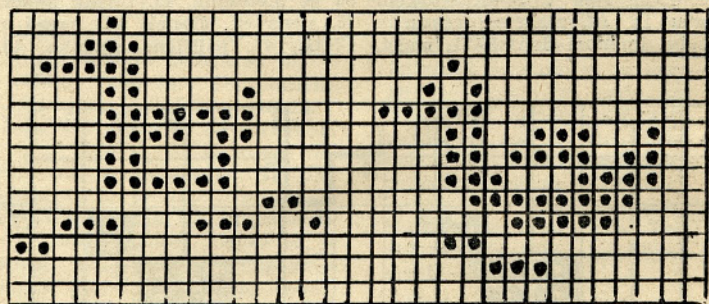
ostale petlje snemamo po 2 skupaj, 29 petelj pa posnamemo ravno.

Prednji del: Pletemo enako kot zadnji, le vratni izrez naredimo globlji. Po 9 cm višine od začetka raglana razdelimo del na polovico in 9 srednjih zank poznamemo ravno, nato 1x po 2 p., 3x 1 p., 1x po 2 p. in 1x po 3 p.

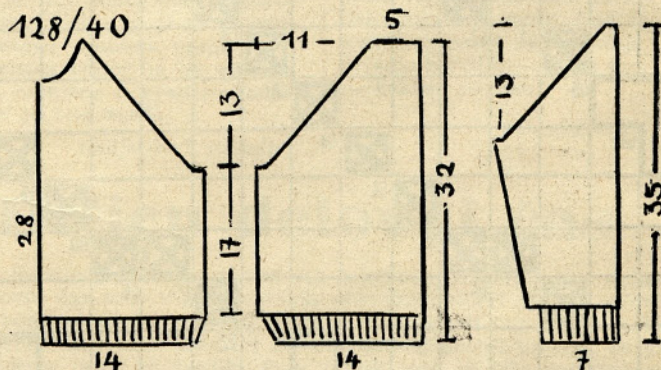
Rokav: Nasnujemo 45 petelj z rdečo volno in pletemo patent 3 cm 1 levo, 1 desno. Ko pričnemo z gladkim pletenjem, dodamo v prvi vrsti pri vsaki 5. petlji po 1 petljo, tako da dobimo 53 petelj. Ko pletemo naprej dodajamo v vsaki 8. vrsti še po 1 petljo na vsaki strani, in to 9x. Po 19 cm rokava snemamo rokav kot zadnji del, tako da ostane za ravno snemanje 9 petelj.

Vzorček vsijemo naknadno z belo volno.

Izdelava: Dele zlikamo, sešijemo in na levi zadnji strani vsijemo zadrugo 10 cm. Potem dopletemo še patent okrog vratu v višini 14 vrst, zapognemo in prišijemo.

128/40

SODELUJ TUDI TI V »TEKSTILCU«!

Razpored prostih sobot in drugih dni v letu 1968

	JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
N	7 14 21 28	4 11 18 25	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
T	2 9 16 23 30	6 13 20 27	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
S	3 10 17 24 31	7 14 21 28	6 13 20 27	3 10 17 24	8 15 22 29	5 12 19 26
Č	4 11 18 25	1 8 15 22 29	7 14 21 28	4 11 18 25	9 16 23 30	6 13 20 27
P	5 12 19 26	2 9 16 23	1 8 15 22 29	5 12 19 26	10 17 24 31	7 14 21 28
S	6 13 20 27	3 10 17 24	2 9 16 23 30	6 13 20 27	11 18 25	8 15 22 29
	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
N	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
T	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
S	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
Č	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
P	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	8 15 22 29	6 13 20 27
S	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	9 16 23 30	7 14 21 28

LEGENDA:

- (○) = državni praznik
○ = prosta sobota
(○) = drug prost dan

- obratovalnih dni
prostih sobot
ostalih prostih dni
nedelj
državnih praznikov

1968. leta	1967
272	272
28	24
5	6
52	53
9	10

Nogomet - DEBELI : SUHI

Lahko bi rekli, da smo s tekmo debeli — suhi zaključili športno aktivnost v tem letu. To seveda ne velja za smučarje, ki bodo s treningi na snegu šele pričeli, če bo že decembra dovolj snega.

V ostrem spopadu (govorim zopet o tekmi med debelimi in suhimi) je zmagala enajststori suhih, in to z rezultatom 4:3.

Kot objektivni poročevalec moram priznati, da so bili debeli v prvem polčasu v premoči (in to ne samo po kilogramih), da pa so v drugem polčasu popustili (to krat samo zaradi kilogramov) in končno tudi podlegli.

Prave in resne težave so imeli organizatorji zato, ker so tekmo prepozno organizirali. Prav bi bilo, če bi jo sredi avgusta, ker je bilo tiste dni še dovolj vročine za občutljive suhe, katerih pač ne varuje debela plast tolsče (kot debele) pred mrazom. Na dan, ko se je igrala tako pomembna tekma, pa je bilo kar vroče hladno, pa so tako odpadli iz moštva suhih prav preklasi, ki med drugim slave tudi kot odlični nogometaši. Razumljivo je, da je zaradi tega trpela kvaliteta igre. Problem zase so predstavljali tudi poznani asi iz vrst debelih, ki so tudi odpovedali udeležbo. Kot razlog so navedli spomine iz preteklih let, pravzaprav boleče spomine. Praviijo, da je zanje takšna vrhunska tekma takšno doživetje, in seveda tudi tak napot, da po tekmi nekaj dni ne morejo hoditi. Baje je bil nekoč med njimi celo tak debelko, ki mu noge niso hotele delati kar ves teden, pa je moral revež ostati doma in prenašati zbadljive

ve besede in opazke svoje ljubljene suhljate boljše polovice. Naj bo vse to res ali pa ne, dejstvo je, da na tej tekmi ni bilo niti izrazitih suhecev niti izrazitih debeljkov.

Kot rečeno, je zmagala ekipa suhih, čeprav ne kar z lahkoto. Tekma je bila izredno zanimiva in borbeno, okolica pa žalostna, ker ni bilo strastnih navijačev.

Ker so letos zmagali suhi že tretjič, so dobili prehodni pokal v trajno last. Kar je prav je prav, treba jim je čestitati k velikemu uspehu.

Prihodnje leto bo organizator tekmo določil na ugodnejši dan, hkrati pa bo določil tudi kriterije okrog teže. Tako bodo razlike bolj očitne, zagrizenost enim in drugih pa še večja, ker bo šlo pač za čast resnično suhih in resnično debelih.

Morda bi ob zaključku povedal še to, da so debeli prenesli poraz zelo športno, njegovo grenkobo pa so spravili po grlu navzdol z vsebino zajetnega pokala, kar so jim, razumljivo, dovolili velikodušni zmagovalci.

Kako je bilo z njihovimi nogami drugi dan, o tem raje molčim, ker imam sebe rad, pa tudi prijatelje.

Takole mimogrede pa sem še slišal, da se bodo debeli za prihodnje leto vsestransko dobro pripravili, in če sem slišal prav je bilo rečeno, da bodo suhe enostavno povozili.

Vse kaže, da bo tekma prihodnje leto še bolj zanimiva in kvalitetna, kar bo, tako vsaj upam, pritegnilo tudi dovolj navijačev in »kibicev«.

I. J.

ZAHVALE

Tovarišu Dolencu, našemu socialnemu delavcu, za ves trud in požrtvovalnost — iskrena hvala!

Čebularjevi

Ob vstopu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam v tkalnici II za prejeto darilo.

Tončka Lebar

Tovariša Drago PUHALAC in Ratko BODIROŽA sta 9. novembra našla denarnico z denarjem in bloki. Takoj sta jo oddala v kadrovske sektor.

Denarnica je bila moja, pa se jima za izkazano poštenost najlepše zahvaljujem.

Miloš Stempihar

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem gasilcem in IO sindikalne podružnice e. e. uprave za darila in pozornost.

Martin Zaletel

MALI LEKSIKON

(nadaljevanje s 4. strani)

na roke, v katerih spremenijo obliko in se pretvorijo v denarna sredstva. Najpogostejše je ta delitev naslednja:

- likvidne terjatve, ki so plačane v manj kot 15 dneh,
- likvidne terjatve, ki so plačane v manj kot 30 dneh,
- likvidne terjatve, ki so plačane v manj kot 3 mesecih.

Likvidnost terjatve se je deloma poslabšala že v preteklem letu, še bolj pa v letošnjem. Ponekod so morali podaljšati tudi roke na 4 in več mesecev.

Razumljivo je, da povzročajo takšne razmere naglo naraščanje terjatev za prodane proizvode, za kar mnoga podjetja nimajo dovolj sredstev za pokritje. V takih pogojih nastopijo težave, ker podjetje, zaradi premajhnega priliva sredstev, ne more poravnati obveznosti do dobaviteljev. Posledice takih odnosov so lahko zelo hude (tožbe, prenehanje dobav itd.).

11. nagradna križanka

Vodoravno: 1. nema oseba na odru ali v filmu, 8. telovadna prva, ki jo izvajajo z nogami, 13. obrtnik kleparske stroke, 19. pevec popevk, 21. ruševina, podrtija, 22. opozorilo, 23. užitna riba v Sredozemskem morju, lovrata, 24. preprosto orožje, 26. dolga duhovniška halja, 28. ime črke, 29. podgani podoben glodec, 30. knjiga za slike in znamke, 31. delavec v obratu železarne, 32. množinski osebni zaimek, 33. nekdanji prebivalec na našem ozemlju, 35. svod nad nami, 36. slavni ruski pisec basni (Ivan), 38. moško ime, 40. medmet začudenja ali negodovanja, 41. neumnost, traparija, 43. geometrijski lik (neenakostranični četverkotnik), 44. literarni izraz za podobe med spanjem, 45. dan v tednu, 46. srbski pripovednik, satirik in humorist (Stevan, »Pop Cira in pop Spira«), 47. osmrtnica, 48. zaslonba, 49. upodabljač umetnik, 50. glasbilo z napeto kožo nad kotlastim trupom, timpani, 51. začetnici predsednika zveznega izvršnega sveta, 53. skrb, 54. drugo ime za kenguruja, 55. pesnik, slovenske moderne z umetniškim imenom Aleksandrov (Josip), 56. skrajni konec polotoka, 58. bogastvo gozdov, 59. dejanje ob odhodu, 60. služba za dostavo pisem, paketov in drugih pošilk, 61. velika, noju podobna avstralska ptica iz družine kazuarjev, 62. dvaindvajseta in osma črka abecede, 63. pokol, klanje, 65. elementi hoje, 67. zamašek, klinček, 69. do 1 m dolga riba v Sredozemskem morju in Atlantskem oceanu z drugim imenom dental, 71. načrt,

skica v gredžiji, 73. slama ajde, 75. raztelevalec, strokovnjak v anatomiji, 76. posamezen primer rek knjige ali časopisa, 77. seznam maslovov.

Navpično: 1. možganska funkcija, 2. preprosta lesena skleda, 3. indijansko pleme, znano iz zgodb in filmov z Divjega Zapada, 4. okrajšano ameriško moško ime, 5. vrsta vrbe, 6. kratica za »smučarski klub«, 7. zdravilo v obliki okrogle ploščice, 8. sramovanje, 9. tulec, etui, 10. znan ljubljanski lokal (tudi krajši naziv nekdanje brazilske prestolnice), 11. veznik, 12. pripadnik protipožarne zaščite, 13. napaka, okvara, 14. industrijska rastlina, 15. daljše časovno obdobje, vek, 16. Ludolfovo število v matematiki (3,14), 17. izvoljenka kralja Matjaža, 18. Julijin ljubimec, 20. kipar in ljubljanski meščan, ki je leta 1751 dokončal znani vodnjak pred ljubljanskim magistratom (Francesco), 22. lega, položaj, 25. duet, 27. import, 30. pozitivna elektroda, 31. zborovodja kranjskega zbora »Enakost« (Peter), 32. tekoča maščoba, 34. morski rak, 36. premogovnik v bližini Tuzle v Bosni, 37. sodobni indijski fizik, dobitnik Nobelove nagrade leta 1930 na raziskovanju difuzije svetlobe (Chandrasekhara Venkata; iz istih črk kot MARNJA), 38. ime ameriškega humorističnega pisatelja Twaina, 39. odličen milanski nogometni klub, 42. nabirek, 43. tesno oprijemajoča se pletenina, 44. finska kopel, 45. sestavek, članek, 46. narod v CSSR, 47. politična stranka, 48.

država v zahodnem delu ZDA ob Tišem oceanu z glavnim mestom Salem, 49. plast, 50. najbolj razširjeno strelno orožje, 51. ljubkovalna oblika ženskega imena (tudi hrvaški filmski režiser — Vatroslav), 52. ribič ščuk, 53. oblačilo gornjega dela telesa, 54. poziv, 55. izumrla vrsta noja, ki je živel na Novi Zelandiji, 57. starogrška boginja voda (Tetida), 59. del Pannonske nižine med Donavo in Savo, 60. korist, 63. šahovska zmaga, 64. moško ime, 65. kovaško delo, 66. organ vida, 67. svet, 68. starorimski pozdrav, 70. kemični znak zabarij, 72. soglasnika besede REZA, 74. enaka soglasnika.

IZZREBANI SO BILI:

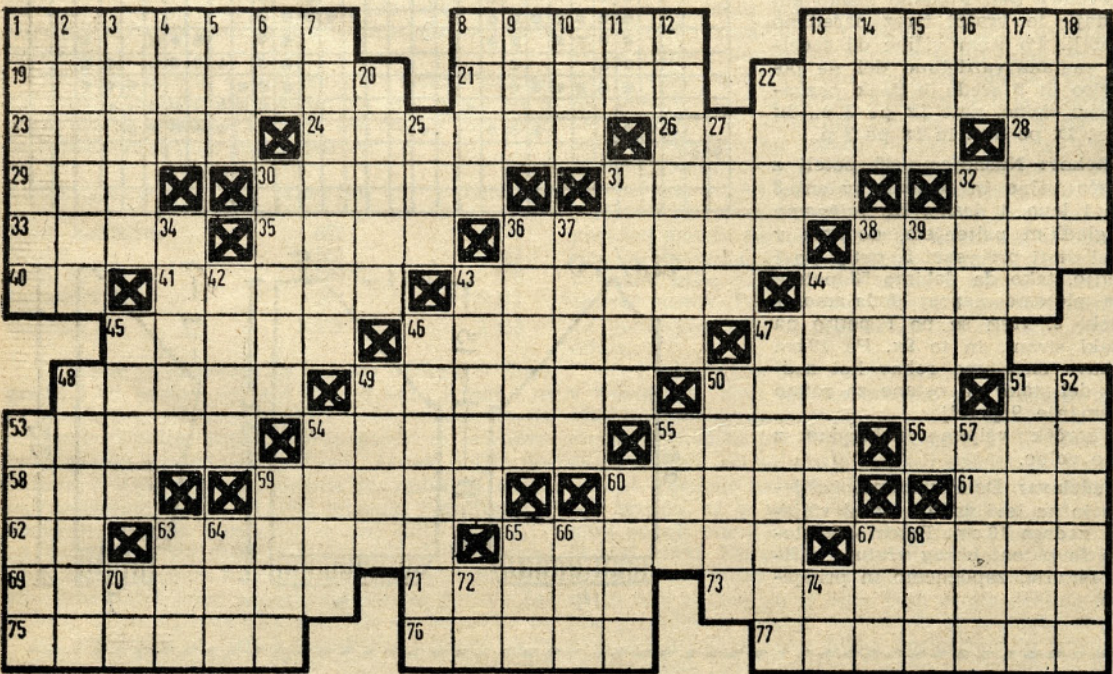
(10. nagradna križanka)

- 15.— N din — Rudi Majnik, Luznarjeva 20, Kranj
12.— N din — Ivan Eržen, plemenitilnica II
10.— N din — Margita Rauter, uprava
10.— N din — Francka Kodrič, tkalnica II
9.— N din — Slavka Zupančič, tkalnica I
8.— N din — Marta Gartnar, tkalnica II

OBVESTILO:

Obveščamo vse reševalce, da bomo v prihodnjih številkah objavili poimensko vse, ki so poslali križanko. To moramo narediti, ker menijo nekateri člani, da njihove križanke romajo pred žrebanjem v koš.

Uredništvo

KRIŽANKE ODDAJTE NAJKASNEJE DO 15. XII